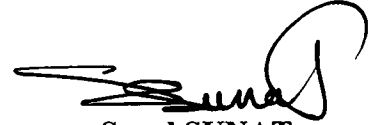

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 31.10.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

2025 yılı itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2. Bitkisel Üretim Tahminine göre tahıl üretimi 39 milyon 22 bin tondan 34 milyon 173 bin tona gerileyerek yüzde 12,4 oranında toplamda 5 milyon ton civarında kayıp yaşanması bekleniyor. Bu kaybın büyük bölümü buğday ve arpa üretiminden kaynaklanacağı tahmin ediliyor.

8,1 milyon tondan 6 milyon tona gerileyen arpa üretiminde yüzde 25,9 oranında, 20 milyon 800 bin tondan 17 milyon 900 bin tona inen buğday üretiminde ise yaklaşık yüzde 13,9 oranında düşüş öngörülüyor. Bu gelişmeler özellikle hayvancılık sektöründe yem hammaddesi arzını ciddi biçimde daraltıyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından 250 bin ton yemlik arpa ithalatı açıklanmasına rağmen piyasalarda fiyat düşüşü yaşanmamış, aksine Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) piyasasında arpa fiyatlarındaki yükseliş sürerek arpanın kilogramı 12 TL'nin üzerine çıkmıştır. Bu durum, çiftçiden besiciye kadar geniş bir kesimi olumsuz etkilemekte ve hayvansal üretimde maliyetleri artırmaktadır.

Sektör temsilcileri, yaşanan kuraklık, don olayları ve yanlış tarım politikalarının üretim düşüşünü derinleştirdiğini, Türkiye'nin yem hammaddesinde dışa bağımlılığının giderek arttığını ifade etmektedir. Özellikle yem fiyatlarındaki artış, et, süt ve yumurta üretim maliyetlerini de doğrudan yukarı çekmektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. Arpa ve buğday üretimindeki gerilemeye rağmen yem fiyatlarını istikrara kavuşturmak için Bakanlığınız hangi tedbirleri planlamaktadır?

2. Bakanlığınız yem fabrikaları, üreticiler ve TMO nezdinde yem hammaddesi stoklarını ve fiyatlarını düzenli olarak izlemekte midir? Şeffaf bir “yem fiyat izleme sistemi” oluşturulması planlanmakta mıdır?
3. TMO’nun arpa ithalatı kararının fiyatlara yansımadağı göz önüne alındığında, TMO yeni bir yemlik arpa ithalatı planı var mıdır?
4. Bu ithalatın miktarı ve maliyeti yem piyasasında fiyat istikrarını sağlamak için yeterli olacak mıdır?
5. Bakanlığın arpa fiyatlarını düşürmek ve yem krizini hafifletmek amacıyla ithalat dışındaki acil müdahale seçenekleri nelerdir?
6. Yem maliyetlerindeki artışın hayvancılık ve gıda fiyatlarına etkisini sınırlamak için Bakanlığınızın kısa ve orta vadeli stratejileri nelerdir?
7. Yem fiyatlarındaki artışın küçük ve orta ölçekli hayvancılık işletmelerinde yarattığı maliyet baskısını hafifletmek için bakanlığınız yeni bir destek paketi planlanmakta mıdır?
8. 2026 üretim sezonu için yemlik buğday ve arpa üretimini artırmaya yönelik bakanlığınız özel bir destekleme modeli öngörmekte midir?
9. Yem piyasasında kayıt dışı üretim ve aşırı aracı kârları yem fiyatlarını ne ölçüde etkilemektedir? Bakanlığınızın bu konuda bir etki değerlendirmesi analizi mevcut mudur?
10. Bakanlığınızın kayıt dışı üretim veya aşırı aracı kârları konusunda yürüttüğü denetim çalışmaları nelerdir?
11. Bakanlığınız 2025 yılında bu kapsamda yaptırım mekanizmasını kaç şirket için kaç kez işletmiştir?